

Paulo remimombe'ukwe Filipos tetã mygwa pegwarã epístola de Paulo aos filipenses

Paulo omondo Filipos tetã mygwa-pe onhe'ẽ kwatia-rehe

¹ Xe Paulo Timóteo ndive, Hesu Cristo rembigwái va'e voi, oromondo-ta peẽ-my ore nhe'ẽ kwatia-rehe. Peẽ Nhandejáry re'ýi Filipos tetã-my peiko va'e kwéry, Cristo-pe peteixa pemoirũ va'e voi. Oromondo-ta ore nhe'ẽ peẽ-my gwarã. Penhomboaty aty ha-rupi peẽ Hesu reroviaha nhangarekoha va'e, ipytygwõha va'e ave oromondo-ta ave peẽ-my ore nhe'ẽ. ² Tapende rexakwaa rei katu Nhandejáry, Nhande Ru. Tapene mbopy'agwapy katu. Tapende rovasa katu Nhandejáry Hesu Cristo.

Paulo ojapo oração

(Ef 1.15-16; Cl 1.9-10; 1 Ts 5.23; 2 Ts 2.16)

³ Xe mandu'a pende-rehe jave, atima porã meme Nhandejáry-pe pende-rehe kwéry. ⁴⁻⁵ Yma gwive pehendu ypy va'ekwe ãy peve peẽ xe pytygwõ tygwõ amosarambi porã hagwã Hesu rehegwa nhe'ẽ porã. Upéa-gwi avy'a meme aiko-vy pende-rehe. Ajapo jave oração ajerure rure pende-rehe Nhandejáry-pe, atima ave íxupe pende-rehe. ⁶ Apogwerovia voi pende rekoha-rehe. Are-ma onhepyrũ Nhandejáry pene mboheko porã hagwã. ãy gwarã peve pendéhegwi ndopoi reíry voi. Pene mboheko

porãve rãve pene moingo-vy. Ha Hesu ou jevytaha áry-py katu pende reko moatyrõ tee-ta katu ojúepe gwarã. Upéa-gwi ajerovia pende-rehe. ⁷ Peẽ xe po pyte pygwa, xe apohayhu voi. Upéa-gwi iporã katu xe ajerovia pende-rehe. Ome'ẽ va'ekwe xe-vy Nhandejáry xe rembiaporã xe rexakwaa rei-vy. Ha peẽ kwéry xe pytygwõ va'e. Preso anhemõ jave xe pytygwõ joty. Hesu rehegwa nhe'ẽ porã aikwaa uka jave gwĩ xe remimombe'u ombojevvyse va'e-pe, xe pytygwõ joty. Hesu rehegwa nhe'ẽ porã, “Anhetegwa va'e voi inhe'ẽ” ha'e jave amombe'u-vy, xe pytygwõ ave. ⁸ Peẽ xe rembiexa nga'u voi. Cristo pende rayhuha-rami, apohayhu ave. Anhete ha-py voi apohayhu. Xe apu e'ỹha oikwaa voi Nhandejáry. ⁹⁻¹⁰ Ajapo oração pende-rehe. Aipota pejoyhayhu porãve rãve voi peiko-vy, pene aranduve hagwã, pejapo va'erã, pejapo e'ỹ va'erã peikwaa porã hagwã, tape iporãve va'e-rupi peho hagwã. Cristo ou jevytaha áry-py, aipota pende reko potĩ, “Erejevavy-ma” pono he'i pende-rehe kwéry. ¹¹ Aipota Hesu Cristo pene mboheko porã porã, pende reko porã ku'a ku'a e'ỹ hagwã, ojekwaa porã hagwã Nhandejáry rekoha, entéro ohexa kwaa hagwã hese hekoha, “Ha'e tuvixa mba'e” he'i hagwã hese.

Cristo-rehe anho mante aiko
(Ef 6.20)

¹² ãy xe re'ýi kwéry, aipota xe rehegwa peikwaa. Heta mba'e xe-vy ojehu ramo jepe, osarambive mbive joty oho-vy xe remimombe'ukwe Hesu rehegwa nhe'ẽ porã. ¹³ Cristo-rehe ha-py xe

xe moĩha preso opa-rupi ojekwaa. Ojehexa uka porã entéro soldado mburuvixagwasu nhangarekoha-pe. ¹⁴ Ajepokwa-gwi jepe, heta eterei nhande re'ýi Hesu-rehe ojerovia va'e, notívéi-ma. Ipy'agwasuve-ma Nhandejáry nhe'ẽ mombe'u-vy ójehe imytu'e'ỹ e'ỹ reheve. ¹⁵ Oĩ xe-rehe ndaija'úi-gwi omombe'u va'e. Onhemboete ukase-vy omombe'u Cristo rehegwa. Oĩ ave ipy'a porã reheve omombe'u va'e. ¹⁶ He'i xe-rehe, “Nhandejáry remimbota-rupi Paulo-pe omoĩ preso. Oikwaa uka porã ete hagwã gwĩ hemimombe'u ombojevvyse va'e-pe, oĩ joty preso” he'i xe-rehe. Upéa-gwi omombe'u Cristo rehegwa nhe'ẽ. Xe rayhu-gwi omombe'u. ¹⁷ Ha upe onhembotuvixa ukase va'e katu, xe moakãrasyse mo'ã. Cristo rehegwa mombe'u-vy ojehexa uka porãseve mo'ã oiko-vy. Ójehe rei oiko. Xe xe moĩ jave preso, xe moakãrasyse voi mo'ã. ¹⁸ Xe mbopoxyse mo'ã ha ndaxe poxy mo'ãi joty. Onhemboete ukase-vy omombe'u ramo jepe, Cristo rehegwa joty omombe'u. Oĩ ipy'a porã reheve omombe'u va'e ave. Upéixa entéro omombe'u Cristo rehegwa. Upéa-rehe avy'a joty aiko-vy. Ndaipóri xe mbovy'are'ỹ va'e. Avy'a joty va'erã aiko-vy. ¹⁹ Heta mba'e xe-vy ojehu ramo jepe, xe arovy'a joty, iporã va'erã joty xe-vy. Xe-rehe oração pejapo ramo, iporã va'erã joty xe-vy. Xe-rehe pene mandu'a va'e-rehe ajerovia tee joty pende-rehe. Hesu Cristo nhe'ẽ marangatu-rehe xe pytygwõharã-rehe ajerovia joty. Upéa-gwi xe-vy ojehu va'erã, iporã joty xe-vy. Naxe mbopy'amirĩry va'erã. ²⁰ Xe kyre'ỹ aha'arõ-vy

xe-vy ojehu va'erã. Xéjehe ajerovia voi xe motĩ e'ỹ hagwã, xe py'agwasuve hagwã ae katu Cristo-pe amomba'egwasu-vy. Amano-ta para'e. Mba'e ojehu ramo xe rete-pe ambotuvixaseve joty katu Cristo-pe. ²¹ Xéjehe anho rei ndaikóiry. Cristo-rehe anho mante aiko. Amano ramo ae, iporãve-ma va'erã xe-vy. ²² Ha xe aiko pukuve ramo katu ko yvy-py, ndaiko reíry va'erã, xe rembiapo porã vyteri va'erã. Upéixa xe ndaikwaái xe renonderã. ²³⁻²⁴ Ajeupise aha-vy amoirũ hagwã Cristo-pe. Iporãve-ma voi arã xe-vy. Ha xe apytave ramo katu ko yvy-py, iporãve arã peẽ-my. Pene remikotevẽ voi xe-rehe. Kiva'e xe rembiaporã po ajapota, ndaikwaáiry. Ndaikwaavéiry xe renonderã. ²⁵ Ha peẽ katu peikotevẽ vyteri xe-rehe. Pene remikotevẽ xe-rehe aikwaa-gwi xe apytave-ta ko yvy-py ha-rehe ajerovia. Pene ndive apyta va'erã perovia porãve ráve hagwã nhe'ẽ porã, perovy'ave ave hagwã íxupe oho-vy. ²⁶ Pene ndive aiko jevy ramo, xe rerovy'agwasu ave va'erã peiko-vy. “Hesu Cristo hembiapo porã voi Paulo-rehe” peje va'erã xe-rehe imomba'egwasu-vy.

Oĩ nhe'ẽ porã ombojevuse va'e. Penhe'ẽ joko íxugwi

(Hb 12.3-4; Tg 5.7-11)

²⁷ Aikove-ta para'e, amano-ta para'e. Xe ndaikwaái. Mba'e ojehu ramo xe-vy, ani pemotĩ teĩ Cristo-pe inhe'ẽ rendu e'ỹ-vy peiko-vy. Upéixa ramo, agwahẽ aha-vy ramo pende ha-py para'e, pene rerakwã ahendu rei ramo para'e, ajerovia va'erã pende-rehe. Pene mongyhyjese va'e-pe napenheme'ẽ mo'ái. Peteixa pene mbaraete

va'erã. Peteĩxa pembojevuy va'erã gwĩ nhe'ẽ porã rendu e'ỹseha-pe gwive. ²⁸ Penhemongyhyje e'ỹ reheve penhe'ẽ joko va'erã pende-rehe ija'e'ỹ va'e-pe. Ha'e kwéry pende rexa ramo pende py'agwapy reheve, pene mytu'e'ỹ e'ỹ reheve, “Ore, Nhandejáry remihundirã voi ra'e” he'i va'erã ójehe kwéry. “Peẽ Nhandejáry remiresenderã voi ra'e” he'i va'erã peẽ-my. Nhandejáry ha'e katu pene mbopu'aka va'erã. ²⁹ Pende rexakwaa rei va'ekwe Nhandejáry pende poravo-vy. Pende poravo va'ekwe pejerovia-ma hagwã Cristo-rehe. Oipota ave Cristo-rehe ha-py pejerereko asy peiko-vy. ³⁰ ãy nhande kwéry peteĩxa nhande-rehe ija'e'ỹ va'e-pe nhanhe'ẽ joko joko va'erã nhandéhegwi. Are xe rexa va'ekwe anhe'ẽ joko joko aĩ-vy ramo xejéhegwi xe-rehe ija'e'ỹ va'e-pe. Upéixa xe anhe'ẽ joko joty aiko-vy. ãy katu pehenduma ra'e xe rerakwã.*

2

Cristo-ramima peiko katu

(Jo 13.12-17; 2 Co 8.9; Ef 1.20-22; 4.1-3)

¹ Peteĩxa pemoirũ-magwi Cristo-pe, hemimombaraete voi peẽ. Pende rayhu-gwi, hemimobopy'agwapy voi peẽ. Pende py'a-py kwéry oikogwi Nhe'ẽ Marangatu tee va'e, peẽ kwéry ojoe'ýi. Pejoporiahuvereko rei katu. Pende py'a porã rei katu ojóupe peiko-vy. ² Upéa-gwi peteĩ akãrami tapeiko katu onhondive. Peteĩxa tapejohayhu peiko-vy. Peteĩxa tapeipyhy pende raperã. Onho'arandu-rami meme tapene arandu. Upéixa

---

* **1:30** At 16.19-40

ramo xe mbovy'agwasu va'erã. ³ Ani pende seve rei-gwi pene rembiapo teĩ peiko-vy. Ani penhembotuvixaseve rei teĩ peiko-vy. Penhemboete ukase-vy rei ani peiko. Penhembohekomirive ae katu peiko-vy. Ani penhembotuvixave pende rapixa-gwi. “Xéhegwi heko porãve” peje ae pende rapixa kwéry-rehe imboete-vy. ⁴ Ani pendéjehe anho rei peiko meme teĩ. Pende rapixa-rehe ave peiko. Pene mandu'a meme hese. ⁵ Ójehe opena e'ỹ va'e-rami oiko Cristo. Ha'e-ramima peiko katu. ⁶ Ne'írã oiko vyteri jave ko yvy, Cristo oiko-ma voi araka'e. Nhandejáry-ramima oiko araka'e. Nhandejáry voi ha'e araka'e. Upéixa oiko ramo jepe, nahakate'ỹi gweko-rehe Nhandejáry reko-rami e'ỹ ou hagwã ko yvy-py oiko araka'e. ⁷ Nhande resaka va'erã ohejapa rei va'ekwe ou-vy. Nandi ete ou va'ekwe. Oma'etirõ ohejapa va'e-rami, ohejapa rei va'ekwe ou-vy. Imboetepyrã-rami e'ỹ ou va'ekwe. Tembigwáirami rei ou va'ekwe. Nhande-rami ojehexa uka ou-vy. Nhandejáry reko-rami oiko rire nhande rete poru ou-vy.* ⁸ Onhembohekogwypyve ou-vy. Nhandejáry nhe'ẽ renduha voi. Ndojeheko rayhúi voi ojejuka uka hagwã, kurusugwasu-rehe omano hagwã. ⁹ Upéa-gwi Nhandejáry ombotuvixa jevy va'ekwe íxupe. Ogwerojeupi jevy íxupe heraha-vy yváy-py. Ndaipóri onhembotuvixave va'e íxugwi. Ndaipóri tuvixave va'e íxugwi. Ha'e anho mante tuvixave va'e. Ombotuvixa voi íxupe héry. Ndaipóri imbaraeteve va'e héry-gwi. Ha'e anho mante héry tuvixave va'e oiko.* ¹⁰ Hesu réry-py oipotá en-

* 2:7 Hb 2.17   * 2:9 Hb 2.9

terove va'e onhesũ íxupe gwetypy'ã-rehe. Oipota onhesũ íxupe yváy pygwa gwive, yvypóry gwive, yvy pypía anháy gwive ave. Entéro yvygwy-py oĩ va'e gwive ave héry omboete-vy onhesũ va'erã. ¹¹ Oipota entérove omombe'u atýra-py Hesu Cristo Nhandejáry voiha, Nhandejáry Nhande Ruppe omomba'egwasu-vy.*

Jasytata nhande-vy ohesape vérami peiko va'erã

¹²⁻¹³ Upéa-gwi xe rembiayhu va'e, pehendú katu xe nhe'ẽ. Pene ndive xe aime ramo, pehendú meme va'ekwe xe nhe'ẽ. Xe nhe'ẽ rendú hagwera-rami ãy peve gwarã aipota voi xe nhe'ẽ pehendú, pene ndive naiméi-ma ramo. Pende py'a-py omoĩ Nhandejáry pene mokyre'ỹharã pejapo hagwã gwemimbota peiko-vy. Upéa-gwi, penhangareko porã katu pendéjehe, pejerereko poxy e'ỹ hagwã-rami peiko-vy. Ndojapo vaiséi-gwi íkyhyje va'erami peiko katu. Pene resendeha remimbota pene kyre'ỹ voi pejapo-vy peheko arupity hagwã íxupe. ¹⁴ Pene rembiaporã pejapo katu. Pejohu vai e'ỹ reheve, penhonhe'ẽ mbojevú e'ỹ reheve pejapo katu. ¹⁵ Aipota pende reko jejavy e'ỹ reheve, aipota pende reko potĩ, Nhandejáry ra'y-rami peiko hagwã pejevavy e'ỹ-vy. ãy gwa tape porã-gwi ojere va'e, hekoha vai voi. Ipa'ũ-gwi ohesape va'e-rami peiko-ma va'erã. Jasytata nhande-vy ohesape va'e vérami peiko va'erã pehexa uka hagwã haperã íxupe kwéry.* ¹⁶ Nhane moingove va'e nhe'ẽ porã-py pemo'arandu va'erã íxupe. Upéa pejapo ramo, Hesu Cristo ou jevytaha áry-py, naxe

* **2:11** Is 45.23   * **2:15** Dt 32.5

motĩry va'erã peẽ kwéry. Avy'a ae va'erã pende-rehe kwéry. “Ogwerovia tee-ma voi” ha'e va'erã pende-rehe apomboete-vy. “Paulo nomosarambi reĩry inhe'ẽ mombe'u-vy omokyre'ỹ-vy. Nahembiapo porã reĩry voi” he'i va'erã xe-rehe. ¹⁷ Xe juka-tama para'e. Amano ramo pende-rehe ha-py, Nhandejáry xe rerovy'a va'erã. Ha peẽ katu pejerovia tee Nhandejáry-rehe peiko-vy. Pejerovia ramo, penheme'ẽ tee kuri íxupe. Penheme'ẽ-gwi íxupe, pende rerovy'a. ãy nhande kwéry nhandeme'ẽ-gwi íxupe, nhande rerovy'a ave va'erã Nhandejáry. ¹⁸ Ajejuka-ta va'e-rami aĩ ramo jepe, avy'a joty xe. Nhandombovy'a joty katu. Upéixa ramo aipota pevy'a xe-rehe. Nhandombohory katu ave.

Timóteo Epafrodito ndive rehegwa nhe'ẽ

¹⁹ Ko'ẽ ramo, ko'ẽ mbue ramo, amondose pende ha-py Timóteo-pe. Oipota ramo oho Nhandejáry Hesu, amondo va'erã íxupe. Ha upe rire katu ou jevy ramo pende ha-gwi pene mombe'u-vy, xe mbovy'a arã. ²⁰ Ha'e pende-rehe opena tee va'e voi. Mba'éixa peiko ojapura pende-rehe. Xe ndive ndaipóri ha'eixagwa. ²¹ Outro kwéry ójehe anho mante opena oiko-vy. Hesu-rehe nopenái oiko-vy. ²² Ha Timóteo katu omba'apo oiko-vy xe ndive. Gwu ndive omba'apo ta'ýry va'e-rami, oiko omba'apo-vy xe ndive. Peteixa oromba'apo nhe'ẽ porã oromosarambi-vy. “Hekoha porã nipo ra'e” he'i hese. Enterove ohexa kwaa hekoha-rehe. ²³ Upéa-rehe xe-vy ojehu va'erã aikwaa-ma ramo, amondose Timóteo. ²⁴ Nhandejáry-rehe ajerovia pende ha-py aha jevy hagwã. Ajerovia

hese xe are e'ỹ hagwã preso apyta ha-gwi xe renohẽ hagwã pya'e. ²⁵ Ha Epafrodito katu xe reko irũ jepe, amondo jevy-ta joty pende happy. Ogwahẽ-ma oho jevyha áry. Ha'e nhande re'ýi, xe ndive omba'apo va'e, xe ndive onhe'ẽ joko joko va'e ore-rehe ija'e'ỹ va'e-pe. Pene remimboukwe ave. Xe remikotevẽ xe-vy ome'ẽ hagwã pembou íxupe va'ekwe. ²⁶ Pende kwéry-pe pende rexa nga'u oiko-vy. Hasy ete va'ekwe Epafrodito. Herakwã pehendú ramo, pejepy'apyma ra'e hese. Upéi pevy'are'ỹ-gwi ha'e ave pende reko-rami ndovy'avéima. ²⁷ Hasy ete va'ekwe voi. Omano hagwã-rami oĩ va'ekwe. Ha Nhandejáry katu oiporiahuvereko-ma va'ekwe íxupe imbogwera-vy. Xe poriahuvereko-ma ave. Heta oĩ xe mbovy'are'ỹ va'e. Omano ramo ra'e, xe mbovy'are'ỹve arã voi ra'e. ²⁸ Upéa-rehe xe kyre'ỹ amondo hagwã íxupe. Pehexa jevy ramo íxupe, pene mbovy'a jevy-ma va'erã. Pene mbovy'a jevy ramo, xe ahasa asy ramo jepe, avy'ave va'erã. Pene mbovy'aha-rami, xe mbovy'a ave va'erã. ²⁹ Ha'e Nhandejáry irũ-gwi, nhande ojoe'ýi voi. Upéa-gwi perohory katu íxupe pemogwahẽ-vy. Ha'eixagwa gwive pemboete. ³⁰ Ha'e nahakate'ỹiry gwekove-rehe. Haimete ojejuka Cristo-pe omba'apo-gwi xe pytygwõ-vy. Napeimëi ramo, ndikatúiry xe pytygwõ peẽ. Ha'e ae katu pende rekovia xe pytygwõ oiko-vy xe ndive.

3

Cristo reko aikwaa porãseve-gwi, xe rembiereko-rehe napenavéi-ma

¹ Ko'ánga ojoapykwéri ha'e jevy-ta peẽ-my, xe re'ýi kwéry. Penhombovy'a katu. Tapene mbovy'a katu Nhandejáry. Áy ndahasýi xe-vy amoĩ jevy hagwã kwatia-rehe amoĩ va'ekwe-rami. Upéa nhe'ẽ-rehe pene mandu'a meme ramo, ndapeváí arã tape porã-gwi. ² Xáke oĩ oporohekombo'e vai va'e, jagwa ipoxy va'e reko-rupi oiko va'e, gwemimbo'e va'e-pe oipirekytĩ ukase va'e. Nohendu kwaái Nhandejáry nhe'ẽ hikwaí. Xáke íxugwi kwéry. ³ Ha nhande kwéry ae katu Hesu-rehe jajerovia va'e. Yma gware onhepirekytĩ oiko-vy Nhandejáry re'ýi ramo oiko hagwã. Ha áy katu nanhanhepirekytívéi-ma he'ýi tee ramo jaiko hagwã nhande. Nhande py'a-py oiko-gwi Nhe'ẽ Marangatu tee va'e ae nhamboete tee Nhandejáry jaiko-vy. Nhane resende hagwã mo'ã, nhane rembiapo porã rei-rehe ndajajeroviavéi-ma. Hesu Cristo-rehe anho mante jajerovia jaiko-vy. Nhande he'ýi tee voi. Yma onhepirekytĩ hagwe-rami nhande rereko ãy. ⁴ Are-ma ajerovia-ma mo'ã va'ekwe xe reko porã mo'ã-rehe. Áy oĩ ramo gweko porã-rehe anho ojerovia mo'ã va'e, ndaha'etí arã xe rekokwe-rami voi oiko. Xe rekokwe iporãve va'ekwe ha'e kwéry heko-gwi. ⁵ Xe rekokwe a-rami: Ohasa rire peteĩ semana xe aiko hagwe áry rire, xe pirekytĩ judeu reko-rupi xe rereko-vy. Israel amyri remiarirõ joapyri pyri va'e xe. Xe ramói jete amyri Benjamim. Xe ru xe sy ndive oiohegwa hebreu va'e, Nhandejáry rembiporavokwe voi. Upéa-gwi hebreu tee va'e xe. Judeu kwéry rekoha gwive ajapopa va'ekwe xe. Gwĩ fariseu kwéry

ohendu porãve va'e pe tekoha outro judeu kwéry-gwi. Xe ae katu fariseu kwéry va'e voi va'ekwe. Judeu rekoha ojapose nga'u fariseu kwéry. ⁶ Ha xe ae katu ajaposeve seve va'ekwe. Hesu reroviaha onhomboaty atyha-rupi ndaipotáí ova judeu rekoha-gwi. Upéa-gwi xe areko asy voi va'ekwe aiko-vy Hesu reroviaha kwéry-pe. “Nhandejáry remimbota ajapo” ha'e mo'ã xejéupe va'ekwe. Judeu rekoha-rupima aiko va'ekwe. “Paulo ojapo ku'a ku'a Moisés amyri remimombe'ukwe” nde'íry xe-rehe va'ekwe. Imandu'a porã va'ekwe ae xe-rehe judeu kwéry. ⁷ Upe xe rekokwe fariseu rembierovy'a va'ekwe-gwi, apoi-ma upe tekoha-gwi. “Ndovalévái-ma” ha'e hese, Cristo rekoha aikwaa porã-magwi. Ambotuvixave Cristo reko kwaa ukaha-pe. ⁸ Upéa-gwi Cristo-rehe ha-py mba'eve ete-rehe napenáí. Cristo xe Járy reko aikwaa porãseve seve íxupe amoirũ-vy. Cristo-rehe ha-py opa xe rembiereko gwive ahejapama voi. Yty nhamombo va'ekwe-rami rei areko íxupe, Cristo reko irũ-rupi aiko porãve hagwã. ⁹ Peteixa amoirũse íxupe. Ndaipotái he'i xe-rehe “Paulo ojapopa Moisés amyri remimombe'ukwe. Upéa-gwi heko-rehe rei heko jejavy e'ỹ va'e mo'ã” ndaipotáí he'i xe-rehe. Aipota ae he'i xe-rehe, “Cristo-rehe ojerovia-magwi ae katu, onhemopotĩ-ma Paulo” he'i xe-rehe. “Ipy'a potĩ-ma” aipota Nhandejáry he'i xe-rehe. ¹⁰ Cristo reko aikwaa porãseve seve. Ha'e onhembotekove jevy va'ekwe ipu'akaha reheve. Peteixa ha'e-rami aikose ave. Aipota xe mbopu'aka ave. Ha'e ohasa asy va'ekwe. Ha'e oiko asy hagwe-rami

aikose ave. Ha'e omano va'ekwe. Peteixa ha'e heko-rupi tee-ma aiko hagwã, omano va'ekwe-rami, ijukapyrã-rami ave xe aikose. ¹¹ Íxupe peteixa amoirũ teese voi aiko-vy, amano rire anhemoingove jevy hagwã ave. Upéixa nhane mbotekove jevyha áry-py agwahẽ ete-ma arã aha-vy.

Oripara hatã meme va'e-rami aiko
(1 Co 15.46-49; 2 Co 5.1-5; Jd 12-13)

¹² Cristo reko-rupi tee-ma aiko, nda'éiry xéjehe. Ne'írã vyteri aheko arupity íxupe. Ogwahẽse happy pya'eve oripara va'e-rami, aiko joty. Ne'írã joty agwahẽ aha-vy upe-py. Yma va'ekwe xe johu Hesu Cristo. Xe mbopu'aka uka voi va'ekwe, aheko arupity hagwã íxupe. ¹³ Xe re'ýi kwéry, aheko arupity-ma, nda'éiry joty xéjehe. Oripara hatã va'e ikyre'ỹ eterei ogwahẽ hagwã ogwahẽse happy. Upéixa ete xe ave xe kyre'ỹ agwahẽ hagwã-rehe. Peteixa xe renonde-py amoĩ xe raperã. Xe rapykwere-rehe ndajeapavéi-ma, napenavéi-ma. Xe resarái-ma íxugwi. Ha xe agwahẽ hagwã-rehe ae xe resa amoĩ. Pya'e agwahẽse-vy ajapura voi aha-vy. ¹⁴ Upéixa ndopi ndopiáiry va'e-rami, ogwahẽse ha-py oripara oho-vy va'e-rami aiko. Ogwahẽ ranhe hagwã oho pya'ese va'e-rami aiko. Aipota xe-vy gwarã ome'ẽ voi xe-vy yváy-py aiko hagwã. Upe-py aha hagwã xe renói va'ekwe Nhandejáry. Amoirũ hagwã Hesu Cristo-pe xe renói va'ekwe. ¹⁵ Upéixa ha'e-ta peẽ-my iporã katu nhambojoja nhane nhe'ẽ nhande nhane arandu va'e. Oĩ ramo “Ndaha'úi upéixa” peje va'e, oik-waa uka porã va'erã peẽ-my Nhandejáry. ¹⁶ Yma

gwive ãy peve peteĩ nhande raperã jaipyhy-ma. Peteĩxa joty jaha upe va'e-rupi. Nhande arandu-ma. Upe nhande arandu-py joty jaiko. ¹⁷ Xe re'ýi kwéry, xe reko ra'ã katu pende joja-vy. Ore oroik-waa uka va'ekwe peẽ-my peiko porã hagwã. Gwĩ ore reko-rupi oiko va'e katu pemanha porã joty hese peheko ra'ã ave hagwã ave íxupe. ¹⁸ Xe ha'e ha'e hagwe-rami ha'e jevy-ta peẽ-my ajahe'o-vy. Oĩ pene pa'ũ-my ojapose va'e rei ojapo va'e. Cristo kurusugwasu-rehe omano va'ekwe remimbota ojapo e'ỹ va'e, ha'e jevy-ta hekoha kwéry-rehe amboasy-vy. ¹⁹ Mombyry Nhandejáry-gwi onhemondo va'erã. Gwyvyatã hagwã-rehe anho rei oiko va'e-rami, ojéupe gwarã rei oipota va'e-rehe anho rei oiko va'e. Notívéi-ma oiko-vy. "Nhande rekoha porã va'e nhande" he'i mo'ã joty ójehe onhemombe'u-vy mo'ã ko yvy pygwa anho rei-rehe oiko va'e. ²⁰ Ha nhande Hesu rape-rupi jaiko va'e kwéry-pe oĩ va'erã yváy-py nhande rekoha teerã. Upe-gwi nhaha'arõ nhande resende teharã ou va'erã. Nhande kyre'ỹ reheve nhaha'arõ jaiko-vy ou va'erã Nhandejáry Hesu Cristo. ²¹ Ha'e entéro mba'e-rehe ipu'akave voi. Ha'e gwete hesakãha-rami ave ohekoviarõ arã nhande rete iporiahu va'e. Ha'e ipu'akaha-rupi voi ohekoviarõ arã nhande rete.

4

¹ Upéa-rehe, xe re'ýi kwéry, peipyhy katu Nhandejáry rape peva e'ỹ reheve. Peẽ xe rembiayhu va'e voi. Xe rembiexa nga'u voi peẽ. Xe mbovy'a va'e. Pejere e'ỹ reheve pegwahẽ-ma ramo pehovy Nhandejáry renda-py apogwero vy'a va'erã.

Pende-rehe avy'a tee va'erã voi.

Penhombovy'a katu
(Cl3.15)

² ãy mokõi kunha-pe anhemonhe'ẽ-ta. Anhemonhe'ẽ-ta Evódia-pe. Síntique-pe anhemonhe'ẽ-ta ave. Peẽ ojoe'ýi voi Nhandejáry-pe pemoirũ-gwi. Penhombojoja katu ojóehe peiko-vy. ³ ãy ha'e-ta xe irũ-pe. Enhemonhe'ẽ katu pe mokõi kunha-pe peteixa oiko hagwã onhondive. Xe ndive oiko ramo, xe pytygwõ va'ekwe voi upe mokõi kunha. Xe ndive onhe'ẽ joko joko gwĩ nhe'ẽ porã ohenduse e'ỹ va'e-pe. Xe pytygwõ ave Clemente xe irũ gwive ave. Héry kwéry oĩ ra'e yváy pygwa kwatia-rehe. Tekove ijapyre'ỹ reheve oiko hagwã omoĩ ra'e Nhandejáry. ⁴ Peẽ Nhandejáry irũ-gwi, penhombovy'a meme katu peiko-vy. Ha'e jevy-ta peẽ-my, Penhombovy'a katu. ⁵ Pejogwereco porã katu pende poxy e'ỹ reheve ojóupe. Tojekwaa porã katu pende py'a porãha opa-rupi oho-vy. Ndahi'are mo'ãi Nhandejáry ogwahẽ jevy hagwã óra. ⁶ Ani pejapura teĩ mba'eve-rehe. Opamba'e-rehe ae katu pejapo japo oração. Pejerure katu Nhandejáry-pe pene remikotevẽ-rehe. Peporandu ramo íxupe, petima porã meme íxupe. ⁷ Nhane mbopy'agwapy va'erã Nhandejáry. Peẽ-my ojehu va'e-rehe peikwaa e'ỹ ramo jepe, pene mbopy'agwapy joty arã Nhandejáry. Peteixa pemoirũ-gwi íxupe, pendéhegwi ivai va'e ojoko va'e-rami, pende py'a ombogwapy va'erã peẽ-my. Pene akã omombaraete ave va'erã. ⁸ Ojoapykwéri ha'e jevy-ta peẽ-my, xe re'ýi kwéry. Pene mandu'a meme katu iporã porã va'e-rehe.

Mamo iporã porã va'e petopa ha-rupi, mamo imandu'a porã hese va'e petopa ha-rupi, perovy'a joty. Oĩ anhetegwa va'e, oĩ nhamoporã va'e, oĩ ojapo joavy e'ỹ va'e, oĩ ipotĩ va'e, oĩ jajohu porã va'e, oĩ nhamboete va'e. Upeixagwa-rehe pene mandu'a meme katu perovy'a ete hagwã. ⁹ Xe apombo'e hagwe-rami peiko. Pemboypy hagwe-rami ave pejapo katu. Peẽ-my ha'e hagwe-rami pejapo. Xe reko rexa hagwe-rami, peiko katu. Upéixa ramo pene ndive oiko va'erã Nhandejáry nhane mbopy'agwapy va'ety.

Nhandejáry xe mombaraete ramo, mba'eve ndaipu'akáiry xe-rehe

¹⁰ Are rire pene mandu'a jevy-ma xe-rehe xe remikotevẽ mbou-vy. Upéa-gwi avy'a eterei Nhandejáry xe mbovy'a-gwi. Arovy'a pene remimbou-rehe. Are-ma voi pene mandu'a rei va'ekwe xe-rehe peiko-vy. Perurukase mo'ã xe-vy xe remikotevẽ ha ndikatúiry peruruka va'ekwe xe-vy. ¹¹ Pene rembieruruka-rehe naikotevẽ etéiry. Heta xe areko ramo, ndahetái xe areko ramo, aipokwaa-ma xe rekoha xéjehe anho ajeko-vy. ¹² Xe remikotevẽ ndarekói ramo, xe poriahu ramo, aipokwaa-ma xe rekoha. Heta xe areko ramo, aipokwaa joty ave. Mba'e ojehu ramo jepe xe-vy, avy'a joty xe. Akaru porã ramo para'e, xe vare'a ramo para'e, avy'a joty xe. Heta xe areko ramo para'e, xe poriahu ramo para'e, arovy'a vy'a joty xe rekoha. Aipokwaa-ma voi xe reko. ¹³ Nhandejáry xe mombaraete ramo, opamba'e-rehe xe pu'aka. Mba'eve-pe nanheme'êi. Mba'eve ndaipu'akáiry xe-rehe. ¹⁴ Mba'eve-rehe naikotevẽi

ramo jepe, iporã joty xe pytygwõ. Xe ajerereko asy jave, iporã xe mbovy'a. ¹⁵ Are-ma amombe'u mbe'u va'ekwe nhe'ẽ porã aiko-vy Macedônia yvy-rupi va'ekwe. Upéi ahasave hagwã aha-vy asẽ ramo upe va'e yvy-gwi, naxe pytygwõiry va'ekwe avave. Peẽ anho mante xe pytygwõ xe remikotevẽ-rehe. Peẽ-my ame'ẽ va'ekwe-rami jevy xe pytygwõ va'ekwe. ¹⁶ Upéi Tessalônica tetã-my mombyry pendéhegwi aime ramo jepe, peruruka va'ekwe xe-vy xe remikotevẽ. Ha upe rire katu peruruka jevy va'ekwe. ¹⁷ Ome'ẽ ojéupe oipota eterei va'e-rami ndaikóiry. Aipota ae hetave tave peẽ-my gwarã Nhandejáry remihkoviarõrã. ¹⁸ Oreveharehe opagapa rire ome'ẽve va'e-rami, peme'ẽmba voi xe-vy. Epafrodito ogweru kuri xe-vy pene remime'ẽgwe xe-vy pene rembieruruka. Áy katu xe remikotevẽ gwive arekopa-ma. Nhandejáry-pe omohyakwã porã-vy ome'ẽ va'e-rami, hemimbota íxupe ome'ẽ va'e-rami, ogwerovy'a Nhandejáry xe-vy pene remime'ẽgwe.* ¹⁹ Ha Nhandejáry, xe Járy katu ohekoviarõ va'erã ime'ẽ rei-vy peẽ-my entéro pene remikotevẽ gwive. Cristo Hesu-pe pemoirũ-gwi, gweko katurã ndive ome'ẽ va'erã. Ndaijapy reíry Nhandejáry remime'ẽ. ²⁰ Tomomba'egwasu meme katu Nhandejáry Nhande Ru-pe opa e'ỹ reheve.

Paulo omondo omandu'aha

²¹ Peteĩ teĩ Nhandejáry re'ýi gwive Hesu Cristo reko irũ va'e-pe emombe'u mbe'u xe mandu'aha. Nhande re'ýi, xe ndive oĩ va'e omondo uka-ta peẽ-my omandu'aha ave. ²² Entéro Nhandejáry

---

* 4:18 2 Co 11.9

re'ýi gwive a-py oiko va'e omondo uka-ta ave omandu'aha. Ha mburuvixagwasu César róga pygwa katu ikyre'ỹve voi omandu'aha omondo uka hagwã. ²³ Tapende rexakwaa rei katu Nhan-dejáry Hesu Cristo pende py'apy-py oĩ va'erã-rehe.

Nhandejáry Nhe'ẽ
New Testament in Kaiwá (BR:kgk:Kaiwá)

copyright © 2006 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kaiwá

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2006, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kaiwá

© 2006, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
7ba4d793-0e4f-5efd-8f91-509f2a6d9f6a